

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

O ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

O ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

☒ ๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร
ภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน/งาน.....การใช้จ่ายเงินงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุ.....

ชื่อหน่วยงาน /สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร.....

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	การเบิกจ่ายเงิน (การเบิกค่าตอบแทน การปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ การเดินทางไปราชการ หรือการประชุมอบรม สัมมนา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ)		๑) การควบคุม การกักดูแล ตรวจสอบ เรื่องการเบิกจ่าย ค่าตอบแทนเกิดข้อผิดพลาด ไม่เป็นไปตามระเบียบข้อกฎหมายที่กำหนด ๒) ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจ ระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอหรือ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย ๓) ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติงานด้วยความ ประมาท เลินเล่อ
๒	การจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ		๑) มีระเบียบ กฎหมายเกี่ยวข้อง ค่อนข้างมาก และมีการปรับเปลี่ยน ระเบียบอยู่ตลอด ๒) กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างมีหลาย ขั้นตอน โดยอาจมีผู้ปฏิบัติงานเพียง คนเดียวทำให้เกิดความผิดพลาดได้ ๓) ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจ ไม่เพียงพอหรือมีประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานน้อย

Know Factor	ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว
Unknown Factor	ไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การเบิกจ่ายเงิน (การเบิกค่าตอบแทน การปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ การเดินทางไปราชการ หรือการประชุม อบรม สัมมนา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ)	✓			
๒	การจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ	✓			

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวมจำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	การเบิกจ่ายเงิน (การเบิกค่าตอบแทน การปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ การเดินทางไปราชการ หรือการประชุม อบรม สัมมนา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ)		๑			๑		๑
๒	การจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ		๑			๑		๑

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรม หรือ ขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าอยู่ในระดับ ๒ หรือ ๓
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาวศเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือ กระบวนการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
๑	การเบิกจ่ายเงิน (การเบิกค่าตอบแทน การปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ การเดินทางไปราชการ หรือการประชุม อบรม สัมมนา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ)	๑	
๒	การจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ	๑	

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
ผู้มีส่วนได้เสีย Stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครีเอกชน	×		
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial	×		
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User	×		
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process	×		
ผลกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth	×		

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
๑. การเบิกจ่ายเงิน (การเบิกค่าตอบแทน การปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ การเดินทางไปราชการ หรือการประชุมอบรม สัมมนา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ) ๒. การจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมิน การควบคุมการทุจริตว่ามี ระดับควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่องเฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการจะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้: จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ ผลงานองค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึง ผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง.....-

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
-	-	-

ตารางที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk – Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงระดับสูง หรือค่าความเสี่ยงระดับ ๕ หรือ ๖ หรือ ๗ หรือ ๘ หรือ ๙ โดยเฉพาะช่องสูง ๙ ควรเลือกมาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตก่อนเป็นอันดับแรก

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตดังกล่าว พบว่า ค่าประเมินความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ๒- ๔ หรืออยู่ในระดับความเสี่ยง ต่ำ – ค่อนข้างต่ำ คุณภาพการจัดการอยู่ในระดับ ดี – พอใช้ การบริหารจัดการ ความเสี่ยงจะอยู่ในระดับเฝ้าระวัง และทำกิจกรรมบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	การเบิกจ่ายเงิน (การเบิก ค่าตอบแทน การ ปฏิบัติงานนอกเวลา ราชการ การเดินทางไป ราชการ หรือการประชุม อบรม สัมมนา และ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ)		✓		
๒	การจัดซื้อจัดจ้าง และการ จัดหาพัสดุ		✓		

ขั้นตอนที่ ๖ เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรม ตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการ ป้องกันหรือแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยการแยกสถานะการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ต่อไป ออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

๗.๑ (สถานะสีแดง Red) เกินกว่าการยอมรับ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
-	-

๗.๒ (สถานะสีเหลือง Yellow) เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
-	-

๗.๓ (สถานะสีเขียว Green) ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	เห็นควรเพิ่มเติม
๑. การเบิกจ่ายเงิน (การเบิกค่าตอบแทน การปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ การเดินทางไปราชการ หรือการ ประชุม อบรม สัมมนา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ) ๒. การจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ	๑. สร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักแก่เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ระเบียบ แนวทาง การใช้จ่ายเงิน พร้อมกำชับถึงโทษจากการทุจริต ๒. ให้ความรู้ ปลุกจิตสำนึก กระตุ้นให้มีความอายต่อการทุจริต และสร้างค่านิยมสุจริตแก่บุคลากรทุกระดับ

ตารางที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑. การเบิกจ่ายเงิน (การเบิกค่าตอบแทน การปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ การเดินทางไปราชการ หรือการ ประชุม อบรม สัมมนา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ)	✓		
๒. การจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ	✓		

ตารางที่ ๙ แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตวันที่ ณ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๒ หน่วยงานที่ประเมิน.....สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร.....	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ
โอกาส/ความเสี่ยง	๑. การเบิกจ่ายเงิน (การเบิกค่าตอบแทน การปฏิบัติงานนอกเวลา ราชการ การเดินทางไปราชการ หรือการประชุม อบรม สัมมนาและ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ) ๒. การจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ
สถานะของการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☒ เฝ้าระวัง ติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ)
ผลการดำเนินงาน	๑) แจ้งเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่การเบิกจ่ายเงิน ให้ศึกษาระเบียบและจัดทำ พร้อมตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายเงินด้วยความถูกต้อง รอบคอบ ๒) จัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจระเบียบและแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง รวมทั้งปลูกจิตสำนึกให้กับบุคลากรที่รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้างและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ๓) กำหนดให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง
ณ วันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๒
สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

ที่	สถานะ	ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริตเพิ่มเติม
๑	สถานะสีเขียว Green ยังไม่เกิดให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง	๑. การเบิกจ่ายเงิน (การเบิกค่าตอบแทน การปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ การเดินทาง ไปราชการ หรือการประชุมอบรม สัมมนาและค่าใช้จ่ายอื่นๆ) ๒. การจัดซื้อจัดจ้าง และจัดหาพัสดุ	๑) แจ้งเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่การเบิกจ่าย ให้ศึกษาระเบียบและจัดทำพร้อมตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายเงินด้วยความถูกต้อง รอบคอบ ๒) ให้ความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักรู้แก่เจ้าหน้าที่ พร้อมกำชับเกี่ยวกับการใช้ระเบียบและโทษจากการทุจริต ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ระเบียบแนวทางการใช้จ่ายเงินในการจัดโครงการต่างๆ ๓) จัดอบรมให้ความรู้ ปลุกจิตสำนึกกระตุ้นให้มีความอายต่อการทุจริต และสร้างค่านิยมสุจริตแก่บุคลากรในหน่วยงาน ๔) กำหนดให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ๑) กำหนดระบบการตรวจสอบที่ชัดเจน เน้นการสร้างความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ให้บุคลากรมีส่วนร่วม ๒) สร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักรู้แก่บุคลากร เรื่องกฎ ระเบียบ และโทษจากการทุจริตทั้งทางวินัย ทางอาญา และทางละเมิด ๓) จัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจระเบียบและแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง รวมทั้งปลุกจิตสำนึกให้กับบุคลากรที่รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้างและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
๒	สถานะสีเหลือง Yellow เกิดขึ้นแล้วยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม		
๓	สถานะสีแดง Rad เกินกว่ายอมรับ ควรมีกิจกรรมเพิ่ม		